

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

25 OKTOBER 1995

VERVOLGINGEN

ten laste van
een lid van de Kamer van
volksvertegenwoordigers

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VERVOLGINGEN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER GEHLEN

DAMES EN HEREN,

I. — SITUERING

Bij de parlementsverkiezingen van 21 mei 1995 werd de heer Aimé Desimpel voor de eerste maal verkozen tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Hij legde de grondwettelijke eed af op 8 juni 1995.

Bij brief van 3 oktober 1995, gericht aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers, verzoekt de Procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Gent om de gebeurlijke opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van de heer Desimpel wegens bouw misdrijven.

De commissie vergaderde met gesloten deuren.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Van Parys.

Leden :

C.V.P. HH. Vandeurzen, Van Parys.
V.L.D. H. Versnick.
P.S. H. Eerdekens.
S.P. H. Landuyt.
P.R.L.- H. Reynders.
F.D.F.
P.S.C. H. Gehlen.

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

25 OCTOBRE 1995

POURSUITES

à charge d'un membre
de la Chambre des
représentants

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DES
POURSUITES (1)

PAR M. GEHLEN

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — EXPOSE DES FAITS

M. Aimé Desimpel a été élu pour la première fois membre de la Chambre des représentants lors des élections législatives du 21 mai 1995. Il a prêté le serment constitutionnel le 8 juin 1995.

Par lettre du 3 octobre 1995, adressée au président de la Chambre des représentants, le procureur général près la cour d'appel de Gand demande que l'immunité parlementaire de M. Desimpel soit éventuellement levée en raison d'infractions en matière de construction.

La commission s'est réunie à huis clos.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Van Parys.

Membres :

C.V.P. MM. Vandeurzen, Van Parys.
V.L.D. M. Versnick.
P.S. M. Eerdekens.
S.P. M. Landuyt.
P.R.L.- M. Reynders.
F.D.F.
P.S.C. M. Gehlen.

(*) Deuxième session de la 49e législature.

Het verzoek is gesteld in de volgende bewoordingen :

« Ik heb de eer u hierbij ter kennis te brengen dat de heer Procureur des Konings te Brugge op 20 september 1994 een strafrechtelijk opsporingsonderzoek heeft geopend lastens de heer Aimé Desimpel, volksvertegenwoordiger, verdacht van bouw misdrijven.

De heer Desimpel legde op 8 juni 1995 de eed af als volksvertegenwoordiger.

Het bouw misdrijf werd vastgesteld in de woonplaats van de heer Desimpel te Kortemark aan de Handzamestraat 87.

Op 14 september 1994 stelde de politie van Kortemark vast dat op dit adres een badhuis met veranda werd opgetrokken zonder dat de eigenaar in het bezit was van een geldige bouwvergunning. Op die datum was de ruwbouw (met uitzondering van de topgevels) volledig afgewerkt. De werken werden onmiddellijk stilgelegd.

Naar aanleiding van zijn verhoor op 14 september 1994 (op dat ogenblik was betrokkene nog geen volksvertegenwoordiger), verklaarde de heer Desimpel een bouwvergunning voor de bewuste werken te hebben aangevraagd. De werken werden, in afwachting van de afgifte van de bouwvergunning, aangevat in augustus 1994 omdat de bouwplaats slechts in de zomer bereikbaar was via een weide van een buurman.

Verder onderzoek wees uit dat een in 1976 aangelegd zwembad en tennisveld op hetzelfde adres opgetrokken werd zonder voorafgaandelijke en schriftelijke bouwvergunning.

De heer Desimpel wordt derhalve verdacht van hiernavolgende bouw misdrijven, zoals beteugeld door de artikelen 44, § 1-1, 64-1^e-2^e en 4^e lid en 65, § 1 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van ruimtelijke ordening en van de Stedebouw, en met name :

— te Kortemark, van 1976 tot heden :
het misdrijf van instandhouden van niet vergunde bouwwerken (namelijk een zwembad en een tennisveld);

— te Kortemark, in de loop van de maand augustus 1994 :

het oprichten van een badhuis met veranda zonder voorafgaandelijke schriftelijke vergunning;

— te Kortemark, van augustus 1994 tot heden :
het misdrijf van instandhouden van niet vergunde bouwwerken (namelijk een badhuis met veranda).

Uit het verder onderzoek blijkt dat de heer Desimpel niet kan akkoord gaan met de hem door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Huisvesting voorgestelde meerwaardesom. De zaak zal derhalve voor de correctionele rechtbank te Brugge moeten aanhangig gemaakt worden.

Gelet op de hoedanigheid van de heer Desimpel kan in het licht van artikel 59 van de Grondwet slechts tot dagvaarding worden overgegaan nadat de parlementaire onschendbaarheid van de heer Desimpel zou zijn opgeheven.

La demande du procureur général est libellée comme suit :

« J'ai l'honneur de vous informer, par la présente, que monsieur le procureur du Roi à Bruges a ouvert, le 20 septembre 1994, une information à charge de M. Desimpel, député, soupçonné d'infractions en matière de construction.

M. Desimpel a prêté serment en tant que député le 8 juin 1995.

L'infraction en matière de construction a été constatée au domicile de M. Desimpel, à Kortemark, Handzamestraat n° 87.

Le 14 septembre 1994, la police de Kortemark a constaté qu'à cette adresse, un pavillon de bain avec véranda avait été construit sans que le propriétaire soit en possession d'un permis de bâtir valable. A cette date, le gros œuvre (à l'exception des pignons) était entièrement terminé. Les travaux ont immédiatement été arrêtés.

Lors de son interrogatoire du 14 septembre 1994 (à ce moment, l'intéressé n'était pas encore député), M. Desimpel a déclaré qu'il avait demandé un permis de bâtir pour les travaux en question. Les travaux avaient été entamés en août 1994, avant la délivrance du permis de bâtir, parce que le chantier n'était accessible qu'en été via une prairie appartenant à un voisin.

Un complément d'enquête a révélé qu'une piscine et un court de tennis avaient été construits en 1976, à la même adresse, sans permis de bâtir préalable écrit.

M. Desimpel est dès lors soupçonné des infractions en matière de construction énumérées ci-après et punies par les articles 44, § 1er, 1, 64, alinéas 1er, 2 et 4, et 65, § 1er, de la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme :

— à Kortemark, de 1976 à ce jour :
maintien de travaux de construction effectués sans permis de bâtir (à savoir, une piscine et un court de tennis);

— à Kortemark, dans le courant du mois d'août 1994 :

construction d'un pavillon de bain avec véranda sans permis préalable écrit;

— à Kortemark, d'août 1994 à ce jour :
maintien de travaux de construction effectués sans permis de bâtir (à savoir, un pavillon de bain avec véranda).

Il ressort de l'enquête complémentaire que M. Desimpel ne peut marquer son accord sur la plus-value qui lui est proposée par l'Administration de l'aménagement du territoire et du logement. L'affaire sera dès lors portée devant le tribunal correctionnel de Bruges.

Eu égard à la qualité de M. Desimpel, celui-ci ne peut être cité en justice, en vertu de l'article 59 de la Constitution, qu'après la levée de son immunité parlementaire.

Ik zou u dienvolgens dankbaar zijn, indien u onderhavige zaak aan het oordeel van de Kamer van Volksvertegenwoordigers wilde onderwerpen met het oog op de gebeurlijke opheffing van de onschendbaarheid van de heer Aimé Desimpel als volksvertegenwoordiger met het oog op het dagvaarden van deze laatste en de behandeling voor de correctionele rechtbank te Brugge.

U vindt hierbij een fotokopie van het desbetreffend strafdossier. »

*
* *

Het onderzoek van dit dossier werd op 10 oktober 1995 door de plenaire vergadering toevertrouwd aan uw commissie, die hierover vergaderde op 24 oktober 1995.

Tijdens de op zijn verzoek op die datum gehouden hoorzitting, heeft de heer Desimpel zelf gevraagd om de opheffing van zijn parlementaire onschendbaarheid, er evenwel aan toevoegend zich uiteraard te zullen neerleggen bij een eventueel andersluidend advies van de commissie.

II. — WAT BETREFT DE PROCEDURE

1. *De commissie* stelt vooreerst vast dat de vervolgingen lastens de heer Desimpel reeds werden ingesteld op 28 maart 1995, op het moment namelijk dat hij, op bevel van het parket, door de veldwachter van Kortemark werd ondervraagd aangaande de hem ten laste gelegde feiten.

Dit betekent dat de procureur-generaal, na de eedaflegging van de heer Desimpel, niet om de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van het betrokken parlamentslid diende te verzoeken, doch wel de Kamer op de hoogte moest brengen van de reeds ingestelde vervolgingen.

Ten gevolge van het voorgaande behoort het de Kamer toe zich, overeenkomstig artikel 59, derde lid, van de Grondwet, uit te spreken over de al dan niet schorsing van de vervolgingen lastens de heer Desimpel.

2. *De commissie* maakt van de gelegenheid gebruik om er nogmaals op aan te dringen dat de Kamer zo vlug mogelijk na haar installatie op de hoogte zou worden gebracht van de buiten de zitting tegen een lid ingestelde vervolgingen ⁽¹⁾.

3. *Verscheidene leden van de commissie* wijzen er tenslotte op dat de parlementaire onschendbaarheid niet in het belang van de betrokken leden, maar wel in het belang van de wetgevende macht werd ingevoerd; de wensen van de betrokkenen kunnen de Kamer derhalve niet binden. Zij zijn overigens de

Aussi vous saurais-je gré de soumettre cette affaire à l'appréciation de la Chambre des représentants, en vue de lever éventuellement l'immunité parlementaire de M. Aimé Desimpel de manière à permettre sa citation en justice et l'examen de l'affaire par le tribunal correctionnel de Bruges.

Vous trouverez ci-joint une photocopie du dossier répressif en question. »

*
* *

Le 10 octobre 1995, l'assemblée plénière a confié l'examen de ce dossier à votre commission, qui s'est réunie à cet effet le 24 octobre 1995.

Au cours de l'audition qui s'est tenue à sa demande à cette date, M. Desimpel a lui-même demandé la levée de son immunité parlementaire, ajoutant toutefois qu'il allait de soi qu'il se plierait à l'avis contraire que la commission rendrait éventuellement.

II. — QUANT A LA PROCEDURE

1. *La commission* constate tout d'abord que les poursuites à charge de M. Desimpel ont été engagées dès le 28 mars 1995, au moment où le garde champêtre de Kortemark l'a, sur ordre du parquet, interrogé au sujet des faits qui lui étaient imputés.

Cela signifie qu'après la prestation de serment de M. Desimpel, le procureur général ne devait pas demander la levée de l'immunité parlementaire de l'intéressé, mais devait informer la Chambre des poursuites déjà engagées.

Compte tenu de ce qui précède, il appartient à la Chambre de décider, conformément à l'article 59, alinéa 3, de la Constitution, de suspendre ou non les poursuites exercées à charge de M. Desimpel.

2. *La commission* saisit l'occasion pour insister une fois encore pour que la Chambre soit informée aussitôt que possible après son installation des poursuites qui ont été intentées à l'encontre d'un membre en dehors de la session ⁽¹⁾.

3. *Plusieurs membres de la commission* soulignent enfin que l'immunité parlementaire n'a pas été instaurée dans l'intérêt des membres concernés, mais dans celui du pouvoir législatif, de sorte que les souhaits des intéressés ne sauraient lier la Chambre. Ils estiment par ailleurs que le code d'honneur, qui

⁽¹⁾ Voor meer beschouwingen hieromtrent, zie ook het verslag van de heer De Clerck met betrekking tot de vervolgingen lastens de heer Van Vaerenbergh, *Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1991-1992, n° 505/1, blz. 3-5.

⁽¹⁾ Pour de plus amples considérations à ce sujet, voir également le rapport de M. De Clerck sur les poursuites à charge de M. Van Vaerenbergh, *Doc. n° 505/1, S.E. 1991-1992*, pp. 3-5.

mening toegedaan dat de erecode, waarbij het betrokken lid zelf verzoekt om de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid — zoals voorzien in de door de Kamer op 1 juli 1994 aangenomen resolutie met betrekking tot de organisatie van de nieuwe Kamer en het statuut van de toekomstige volksvertegenwoordiger — niet van toepassing is, aangezien de Kamer nog geen beslissing heeft genomen omtrent de concrete uitvoering van hoger vermelde resolutie ⁽²⁾.

III. — IN RECHTE

Uit een constante rechtspraak van de Kamer blijkt dat een vordering tot schorsing van de vervolgingen tegen een lid veronderstelt dat :

1. ofwel de medegedeelde feiten *prima facie* tot de conclusie leiden dat de vordering steunt op elementen die uit de lucht gegrepen, onrechtmatig, verjaard, willekeurig of onbeduidend zijn;
2. ofwel de feiten het onvoorziene gevolg zijn van een politieke actie;
3. ofwel het om een misdrijf gaat met duidelijk politieke drijfveren.

Indien een machtiging tot vervolging op grond van deze beoordeling in principe mogelijk zou zijn, dient hoe dan ook de impact van de vervolging op de uitoefening van het mandaat nog ter sprake te komen.

*
* *

Hoewel dit niet van doorslaggevende aard is, doet de commissie eerst en vooral opmerken dat de heer Desimpel zelf vraagt om de opheffing van zijn parlementaire onschendbaarheid.

Uit het onderzoek van het dossier blijkt dat de medegedeelde feiten de commissie er *prima facie* niet toe nopen te oordelen dat de tenlastelegging steunt op elementen die uit de lucht gegrepen, onrechtmatig, verjaard, willekeurig of onbeduidend zijn.

De commissie is het erover eens dat *in casu* de feiten niet het onvoorziene gevolg zijn van een politieke actie en dat evenmin sprake is van een misdrijf met duidelijke politieke drijfveren.

Wat de invloed van de vervolging op de uitoefening van de parlementaire activiteiten betreft, is de commissie tenslotte van oordeel dat deze, onder andere gezien de stand van zaken in de procedure, minimaal is.

⁽²⁾ Zie hierover ook het verslag van de heer De Clerck met betrekking tot de vervolgingen lastens de heer Vautmans, *Parl. St.*, Kamer, 1994-1995, n° 1699/1, blz. 5-7.

commande que le membre concerné demande lui-même la levée de son immunité parlementaire — comme prévu dans la résolution relative à l'organisation de la future Chambre et au statut du futur député, adoptée par la Chambre le 1er juillet 1994 —, n'est pas applicable, étant donné que la Chambre n'a pas encore pris de décision concernant la mise en œuvre concrète de cette résolution ⁽²⁾.

III. — EN DROIT

Il ressort d'une jurisprudence constante de la Chambre qu'une requête en suspension des poursuites engagées contre un membre suppose :

1. soit que les faits communiqués amènent *prima facie* à conclure que l'action est fondée sur des éléments fantaisistes, irréguliers, prescrits, arbitraires ou ténus;
2. soit que les faits sont la conséquence imprévue d'une action politique;
3. soit qu'il s'agit d'un délit dont les mobiles politiques sont manifestes.

S'il est en principe possible d'autoriser les poursuites sur la base de cette appréciation, il convient en tout état de cause encore d'examiner l'impact des poursuites sur l'exercice du mandat.

*
* *

Bien que cet élément ne soit pas déterminant, la commission fait avant tout observer que M. Desimpel demande lui-même la levée de son immunité parlementaire.

Il ressort de l'examen du dossier que, de prime abord, les faits communiqués ne permettent pas à la commission d'estimer que l'imputation est irrégulière ou arbitraire, ni qu'elle est fondée sur des éléments fantaisistes, irréguliers, prescrits, arbitraires ou ténus.

La commission reconnaît qu'en l'espèce, les faits ne sont pas la conséquence imprévue d'une action politique et qu'il ne s'agit pas non plus d'un délit dont les mobiles politiques sont manifestes.

En ce qui concerne l'incidence des poursuites sur l'exercice du mandat parlementaire, la commission estime enfin que celle-ci est minime, eu égard notamment à l'état de la procédure.

⁽²⁾ Voir également, à ce sujet, le rapport de M. De Clerck sur les poursuites à charge de M. Vautmans, *Doc. n° 1699/1*, 1994-1995, pp. 5-7.

IV. — BESLUITEN

De commissie stelt eenparig voor :

1. de schorsing van de vervolgingen tegen de heer Desimpel niet te vorderen, met dien verstande dat de uitoefening van het parlementair mandaat van het betrokken lid niet nodeloos belemmerd wordt;

2. de voorzitter van de Kamer te verzoeken om de minister van Justitie mede te delen dat een voorafgaand verlot van de Kamer vereist is voor iedere tenuitvoerlegging van een eventuele veroordeling ten laste van betrokkene.

De rapporteur,

A. GEHLEN

De voorzitter,

T. VAN PARYS

IV. — CONCLUSIONS

La commission propose à l'unanimité :

1. de ne pas requérir la suspension des poursuites à charge de M. Desimpel, en veillant à ce que l'exercice du mandat parlementaire de l'intéressé ne soit pas entravé inutilement;

2. de demander au président de la Chambre d'informer le ministre de la Justice que toute exécution d'une condamnation éventuelle de l'intéressé est subordonnée à l'autorisation préalable de la Chambre.

Le rapporteur,

A. GEHLEN

Le président,

T. VAN PARYS

